

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2018. május 31.*

„Előzetes döntéshozatal – 2002/92/EK irányelv – Hatály – A »biztosítási közvetítés« fogalma – 2004/39/EK irányelv – Hatály – A »befektetési tanácsadás« fogalma – Biztosítási közvetítés során és a tőkefedezeti életbiztosítás keretében befizetett tőkére vonatkozóan végzett tanácsadás – A biztosítási közvetítő tevékenységének minősítése tényleges biztosítási szerződés megkötésére irányuló szándéka hiányában”

A C-542/16. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Högsta domstolen (legfelsőbb bíróság, Svédország) a Bírósághoz 2016. október 26-án érkezett, 2016. október 18-i határozatával terjesztett elő

a **Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag**

és

a **Dödsboet efter Ingvar Mattsson,**

valamint

a **Jan-Erik Strobel és társai,**

Lisa Bergström és társai,

Ann-Christin Jönsson és társai,

Daniel Röme és társai

és

a **Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: T. von Danwitz tanácselnök, C. Vajda (előadó), Juhász E., K. Jürimäe és C. Lycourgos bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: R. Schiano tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2017. szeptember 14-i tárgyalásra,

* Az eljárás nyelve: svéd.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag képviseletében P. Sjödin és K. Blomkvist advokater, valamint A. Martin, C. Waering és P. Öhrn jurister,
 - J.-E. Strobel és társai képviseletében J. Larsson advokat,
 - L. Bergstöm és társai képviseletében L. Bengtsson, A. Elison és C. Kronström advokater,
 - A.-Ch. Jönsson és társai képviseletében H. Asklund advokat,
 - D. Röme és társai képviseletében T. Eliasson advokat,
 - a svéd kormány képviseletében H. Shev, C. Meyer-Seitz, A. Falk, L. Swedenborg és F. Bergius, meghatalmazotti minőségben,
 - a cseh kormány képviseletében M. Smolek, O. Serdula és J. Vlácil, meghatalmazotti minőségben,
 - az Európai Bizottság képviseletében K.-Ph. Wojcik és K. Simonsson, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2017. november 21-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a biztosítási közvetítésről szóló, 2002. december 9-i 2002/92/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2003. L 9., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás: 6. fejezet, 4. kötet, 330. o.) értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet egy két ügyet egyesítő jogvita keretében terjesztették elő, amelyekben egyrészt a Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (a továbbiakban: Länsförsäkringar) áll jogvitában a Dödsboet efter Ingvar Mattsson (Ingvar Mattsson hagyatéka), másrészt Jan-Erik Strobel és társai, Lisa Bergstöm és társai, Ann-Christin Jönsson és társai, valamint Daniel Röme és társai (a továbbiakban együttesen: Strobel és társai) állnak jogvitában a Länsförsäkringarral annak kapcsán, hogy olyan biztosítási közvetítő társaságoknál megkötött tőkefedezeti életbiztosítások keretében termékekbe befektetett pénzeszegeket veszítettek el, amely társaságok szakmai felelősségbiztosítást kötöttek a Länsförsäkringarnál.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2002/92 irányelv

- 3 A 2002/92 irányelv (8), (9) és (17) preambulumbekzdése kimondja:

„(8) Ennek következtében a biztosításközvetítői tevékenységet kezdő és folytató személyekkel kapcsolatos szakmai követelményekre és nyilvántartásukra vonatkozó nemzeti szabályok összehangolása hozzájárulhat mind a pénzügyi szolgáltatások egységes piacához, mind a fogyasztók védelmének kiterjesztéséhez ezen a területen.

(9) Ügynökként, alkuszként és »bankbiztosítási« közvetítőként biztosítási termékeket többfajta személy és intézmény értékesíthet. A közvetítők egyenlő kezelése és a fogyasztók védelme megköveteli ezen irányelv alkalmazását mindezen személyek és szervezetek vonatkozásában.

[...]

(17) Az illetékes hatóságok közötti együttműködés és információcsere alapvető jelentőségű a fogyasztók védelme, és annak biztosítása érdekében, hogy megőrizzék a biztosítási és a viszontbiztosítási üzleti tevékenység megbízhatóságát az egységes piacon.”

4 Ezen irányelv „Hatály” című 1. cikkének (1) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„Ez az irányelv a valamely tagállamban letelepedett vagy letelepedni szándékozó természetes és jogi személyek biztosítási és viszontbiztosítási tevékenységének megkezdésére és folytatására vonatkozó szabályokat állapítja meg.”

5 Az említett irányelv „Fogalommeghatározások” címet viselő 2. cikke szerint:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[...]

3. »biztosítási közvetítés« biztosítási szerződések bemutatásával, ajánlattétellel, vagy más biztosítási szerződések megkötésének előkészítésével kapcsolatos tevékenységek, vagy az ilyen szerződések megkötése, illetve közreműködés az ilyen szerződések kezelésében és teljesítésében, különös tekintettel a követelésekre.

[...]

[...]

5. »a biztosítási közvetítő« bármely természetes vagy jogi személy, aki díjazás ellenében kezd vagy folytat biztosítási közvetítést;

[...]”

6 Ugyanezen irányelv 4. cikkének (3) és (4) bekezdése értelmében:

„(3) A biztosítási és viszontbiztosítási közvetítőknek a Közösség egész területére érvényes olyan szakmai felelősségbiztosítással vagy valamilyen hasonló biztosítékkal kell rendelkezniük a szakmai hanyagságból eredő felelősség esetére, amely minden követelés tekintetében eléri a legalább 1 000 000 euró, az évenkénti összes követelés tekintetében az 1 500 000 euró összeget, kivéve ha az ilyen biztosítást vagy hasonló biztosítékot olyan biztosítóintézet, viszontbiztosító vagy más olyan vállalkozás nyújtja, amelynek nevében a biztosítási, vagy viszontbiztosítási közvetítő eljár, vagy amely tekintetében a biztosítási vagy viszontbiztosítási közvetítő az eljárásra felhatalmazással rendelkezik, vagy ha az ilyen vállalkozás teljes felelősséget vállal a közvetítő cselekményeiért.

(4) A tagállamok meghoznak minden szükséges intézkedést az ügyfelek védelmében arra az esetre, ha a biztosítási közvetítő nem képes a díjat a biztosítóintézetnek továbbítani, a követelés összegét továbbítani vagy a díjat a biztosítottak visszaadni.

[...]”

- 7 A 2002/92 irányelvnek „A biztosítási közvetítő által nyújtandó tájékoztatás” című 12. cikke (2) és (3) bekezdésében az alábbiak szerint rendelkezik:

„(2) Amikor a biztosítási közvetítő arról tájékoztatja az ügyfelet, hogy tisztességes elemzés alapján ad tanácsot, akkor ahhoz, hogy a szakmai követelményeknek megfelelően tehessen ajánlatot egy olyan biztosítási szerződés tekintetében, amely megfelel az ügyfél szükségleteinek, köteles olyan tanácsot adni, amely a piacon elérhető biztosítási szerződések elég nagy számának elemzésén alapul.

(3) Bármely meghatározott szerződés megkötése előtt a biztosítási közvetítőnek tisztáznia kell legalább – különösen az ügyfél által adott tájékoztatás alapján – az ügyfél szükségleteit és igényeit, valamint az ügyfélnek, egy bizonyos termék tekintetében adott tanács indokait. Ezek a részletek a javasolandó biztosítási szerződés bonyolultságától függően változnak.”

A 2004/39/EK irányelv

- 8 A pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 145., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás: 6. fejezet, 7. kötet, 263. o) 1. cikkének (1) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„Ez az irányelv a befektetési vállalkozásokra és a szabályozott piacokra vonatkozik.”

- 9 Ezen irányelv 2. cikkének (1) bekezdése előírja:

„Ez az irányelv nem vonatkozik a következőkre:

[...]

- c) a befektetési szolgáltatást nyújtó személyek, ha a szolgáltatást eseti jelleggel, szakmai tevékenységük keretében nyújtják, és az e tevékenységet szabályozó jogszabályok, rendelkezések vagy szakmai etikai kódex nem zárják ki az ilyen szolgáltatás nyújtását;

[...]

- j) azon személyek, akik valamely más, az ezen irányelvben nem szabályozott szakmai tevékenység során nyújtanak befektetési tanácsokat, feltéve, hogy kifejezetten az ilyen tanácsadásért nem részesülnek díjazásban;

[...]”

- 10 Az említett irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében szerepelnek az alábbi fogalommeghatározások:

„Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

1. »befektetési vállalkozás«: minden olyan jogi személy, amelynek rendes üzleti tevékenysége harmadik személyek részére egy vagy több befektetési szolgáltatás nyújtása és/vagy egy vagy több befektetési tevékenység végzése hivatásos alapon;

[...]

2. »befektetési szolgáltatások és tevékenységek«: az I. melléklet C. szakaszában felsorolt eszközök bármelyikéhez kapcsolódó, az I. melléklet A. szakaszában felsorolt szolgáltatások és tevékenységek bármelyike;

[...]

[...]

4. »befektetési tanácsadás«: egy vagy több ügylet tekintetében pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó, személyre szóló ajánlások nyújtása valamely ügyfélnek akár az ügyfél kérésére, akár a befektetési vállalkozás kezdeményezésére;

[...]

17. »pénzügyi eszköz«: az I. melléklet C. szakaszában meghatározott eszközök;

[...]”

11 Az ugyanezen irányelv I. mellékletének A. szakaszában felsorolt befektetési szolgáltatások és tevékenységek között szerepel e szakasz 5. pontjában a befektetési tanácsadás.

12 A 2004/39 irányelv „Üzletvitelre vonatkozó magatartási szabályok befektetési szolgáltatás ügyfelek számára történő nyújtásakor” című 19. cikkének (9) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„Azon esetekben, ha a befektetési szolgáltatást olyan pénzügyi termék részeként kínálják, amelyre az ügyfelek kockázatértékelése vagy a tájékoztatási kötelezettségek tekintetében már a közösségi jogszabályok vagy közös, a hitelintézetekre és fogyasztói hitelekre vonatkozó európai előírások rendelkezései vonatkoznak, az ilyen szolgáltatásra ezeken túlmenően nem vonatkoznak az e cikkben megállapított kötelezettségek.”

A 2014/65/EU irányelv

13 A pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról szóló, 2014. május 15-i 2014/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 173., 349. o.) (87) preambulumbekkezdése kimondja:

„A biztosítási szerződéseket magukban foglaló befektetéseket gyakran az ezen irányelv tárgyát képező pénzügyi eszközök potenciális alternatíváiként vagy helyettesítőiként bocsátják az ügyfelek rendelkezésére. A lakossági ügyfelek következetes védelméhez és a hasonló termékek közötti egyenlő versenyfeltételek biztosításához fontos, hogy a biztosítási alapú befektetési termékekre megfelelő követelmények vonatkozzanak. Noha ezért az ezen irányelvben rögzített befektetővédelmi követelményeket egyformán kell alkalmazni a biztosítási szerződéseken alapuló befektetési csomagokra, eltérő piaci struktúrájuk és termékjellemzőik miatt helyénvalóbb, hogy a részletes követelmények ne ebben az irányelvben, hanem a 2002/92/EK irányelv folyamatban lévő felülvizsgálata keretében kerüljenek meghatározásra. Ezért a biztosítási közvetítők és biztosítók tevékenységét szabályozó jövőbeni uniós jogszabályoknak megfelelően biztosítaniuk kell a következetes szabályozási megközelítést a hasonló befektetői igényeket kielégítő, és ezért összehasonlítható befektetővédelmi kihívásokat támogató különféle pénzügyi termékek forgalmazását tekintve. [...] A biztosítási alapú befektetési termékekre vonatkozó ezen új követelményeket a 2002/92/EK irányelvben kell meghatározni.”

- 14 A 2014/65 irányelv 91. cikke tartalmazza a 2002/92/EK irányelvet érintő módosításokat tartalmaz. Ez utóbbi irányelv 2. cikke 3. pontjának második bekezdése helyébe a következő szöveg lépett:

„Ezen irányelv IIIA. fejezetének kivételével, ezek a tevékenységek nem tekintendők biztosítási közvetítésnek vagy biztosításforgalmazásnak, amikor azokat egy biztosítóintézet fejt ki vagy olyan biztosítóintézet alkalmazottja, akinek a tevékenységéért a biztosítóintézet felelősséget visel.”

- 15 Az említett (2) cikk kiegészül a 13. ponttal, amely a „biztosítási alapú befektetési terméket” „olyan biztosítási termék[ként határozza meg], amely lejáratú értékkel vagy visszaváltási értékkel rendelkezik, és amelynek lejáratú vagy visszaváltási értéke részben vagy egészben, közvetlenül vagy közvetve ki van téve a piaci ingadozásoknak”, bizonyos kivételektől eltekintve.

- 16 A 2002/92 irányelv a „További fogyasztóvédelmi előírások a biztosítási alapú befektetési termékekkel kapcsolatban” című IIIA. fejezettel egészül ki. E fejezet „Hatály” című 13a. cikke értelmében:

„A 2. cikk (3) bekezdésének második albekezdésében foglalt kivételre figyelemmel e fejezet további követelményeket határoz meg a biztosításközvetítői tevékenységekre és a biztosítók által végzett közvetlen értékesítésekre vonatkozóan, ha azok biztosítási alapú befektetési termékek értékesítésével kapcsolatosak. E tevékenységekre a továbbiakban a biztosításforgalmazási tevékenységek kifejezés utal.”

A svéd jog

- 17 A lagen (2005:405) om försäkringsförmedling ([2005. évi 405. sz.] törvény a biztosítási közvetítésről, a továbbiakban: biztosítási közvetítésről szóló törvény) 1. cikke (1) bekezdésének második albekezdése értelmében:

„Biztosítási közvetítés minden olyan szakmai tevékenység, amely:

- 1) biztosítási szerződések bemutatásából vagy ajánlásából, vagy más biztosítási szerződések megkötésének előkészítésével kapcsolatos tevékenységekből,
- 2) biztosítási szerződések harmadik személyek nevében történő megkötéséből, vagy
- 3) biztosítási szerződések kezelésében és teljesítésében való közreműködésből áll.”

- 18 E törvény 2. fejezetének 1. §-a alapján biztosítási közvetítési tevékenység bizonyos kivételektől eltekintve csak a pénzügyi felügyeleti hatóság engedélyének megszerzését követően végezhető. Ezen engedély megadása bizonyos feltételektől függ. E fejezet 5. §-ának 4. pontjából és 6. §-ának 2. pontjából következik, hogy az egyik feltétel szakmai felelősségbiztosítás megkötése a biztosításközvetítővel szemben abban az esetben érvényesíthető kártérítési felelősség fedezésére, ha az elmulasztja teljesíteni kötelezettségeit.

- 19 A biztosítási közvetítésről szóló törvény 5. fejezetének 4. §-a kimondja, hogy a biztosítási közvetítő köteles a tanácsokat az ügyfél igényeihez és szükségleteihez igazítani, és az ügyfélnek megfelelő megoldásokat kínálni. A közvetítő köteles továbbá természetes személy, elsősorban nem kereskedelmi célokkal rendelkező természetes személy ügyfeleit lebeszélni olyan termékek megvásárlásáról, amelyek nem tekinthetők az igényeiknek, gazdasági helyzetüknek vagy egyéb körülményeknek megfelelőeknek.

- 20 E törvény 5. fejezetének 7. §-a alapján az a biztosításközvetítő, aki szándékosan vagy gondatlanságból elmulasztja teljesíteni az említett 4. § szerinti kötelezettségeit, köteles kártérítés fizetni minden olyan tisztán pénzügyi kárért, amely az ügyfelet e mulasztásból kifolyólag érte.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

A Strobel és társai kontra Länsförsäkringar ügy

- 21 A Connecta Fond och Försäkring AB (a továbbiakban: Connecta) nyilvántartásba vett biztosítási közvetítő társaság, amely főként 2004-től 2010-ig folytatott tevékenységet azt követően, hogy megszerezte a pénzügyi felügyeleti hatóság engedélyét. A Länsförsäkringarnál kötött szakmai felelősségbiztosítást a biztosítási közvetítésről szóló törvény előírásainak megfelelően.
- 22 Az évek folyamán számos személy utalt át összegeket a Connectának annak érdekében, hogy ezeket az összegeket „Connecta vállalati kötvény termékekbe” fektessék, amelyeknek tőkefedezeti életbiztosításhoz kellett kapcsolódniuk. Ennek fejében bizonyos dokumentumokat kaptak a Connectától. Mindazonáltal a későbbiekben kiderült, hogy a Connecta vezérigazgatója a szóban forgó összegeket jogtalanul eltulajdonította. Feljelentették a rendőrségen, és a Connecta engedélyét visszavonták. A vezérigazgató 2010 novemberében elhunyt. Hagyatékát és a Connectát 2010 decemberében fizetéképtelennek nyilvánították. A 2004 és 2010 közötti évek során a Connecta valós biztosításközvetítési tevékenységet is folytatott.
- 23 Strobel és társai, akik ily módon pénzügyi összegeket veszítettek, pert indítottak a Länsförsäkringar ellen, amelyben kártérítést követeltek a Connecta által kötött felelősségbiztosítás alapján azzal az indokkal, hogy az utóbbit a biztosítási közvetítésről szóló törvény 5. fejezetének 7. §-a alapján kártalanítási kötelezettség terheli. Előadták, hogy arra adtak utasítást az utóbbi társaságnak, hogy fektesse be a pénzüket tőkefedezeti életbiztosításba, és ezért biztosításközvetítés valósult meg.
- 24 A Länsförsäkringar egyebek mellett erre azt a választ adta, hogy a kár nem a biztosítás hatálya alá tartozó tevékenységgel összefüggésben merült fel, mivel a szóban forgó termékek esetében fiktív termékekről volt szó. Álláspontja szerint a Connecta vezérigazgatójának cselekményei nem minősültek biztosításközvetítési tevékenységnek.
- 25 Strobel és társai pernyertesek lettek az elsőfokú bíróság előtt. Az utóbbi ügy vélte, hogy a felperesek célja tőkefedezeti életbiztosítás megkötése volt, és okkal hitték, hogy valódi biztosítási szerződéseket közvetítenek nekik. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a fogyasztók védelmére tekintettel Strobel és társai által a Connecta vezérigazgatójának szándékairól kialakított megalapozott elképzelés azon következtetés mellett szólt, hogy biztosítási közvetítés történt. E bíróság ezenkívül megállapította, hogy mivel az ilyen közvetítés magában foglalja az előkészítő tevékenységeket, és mivel a Connecta valós biztosításközvetítési tevékenységet is végzett, a megvalósult tényállás objektíven a „biztosításközvetítési tevékenység” fogalma alá tartozik.
- 26 A fenti határozattal szemben benyújtott fellebbezés tárgyában eljáró fellebbviteli bíróság kimondta, hogy a fogyasztók védelmének elve nem követeli meg, hogy relevanciát kell tulajdonítani a fogyasztó arra vonatkozó szubjektív megítélésének, hogy mi minősül biztosítási közvetítő tevékenységnek, és hogy a jelen esetben objektív szempontból nem lehet szó biztosítási közvetítésről.
- 27 A Högsta domstolen (legfelsőbb bíróság, Svédország) rámutat, hogy a 2002/92 irányelv 2. cikkének 3. pontja alapján a „biztosítási közvetítés” fogalma az előkészítő tevékenységeket is magában foglalja, és ezért az említett irányelv alkalmazhatóságához nem követeli meg, hogy a biztosítási szerződést ténylegesen megkössék. E bíróság azonban arra keresi a választ, hogy e tekintetben van-e relevanciája a biztosítási közvetítőnek az ilyen szerződés megkötésére irányuló szándékának, valamint a fogyasztó észlelésének.

A Länsförsäkringar kontra Dödsboet efter Ingvar Mattsson ügy

- 28 2010 januárjában, a European Wealth Management Group AB (a továbbiakban: EWMG), biztosításközvetítéssel foglalkozó társaság egyik munkavállalója által adott tanács alapján Ingvar Mattsson egy tőkefedezeti életbiztosítás keretében 500 000 svéd koronát (SEK) (hozzávetőleg 50 000 eurót) fektetett befektetési kötvénybe, amely strukturált pénzügyi eszköz. E befektetés a későbbiekben teljesen elveszítette az értékét.
- 29 Az EWMG a Länsförsäkringarnál kötött szakmai felelősségbiztosítást a biztosítási közvetítésről szóló törvény előírásainak megfelelően. E biztosítás feltételei szerint a biztosítás a fenti törvényben említett tevékenységre vonatkozik, és kártérítés fizetésére való kötelezettségvállalást tartalmaz e törvény 5. fejezetének 7. §-a értelmében.
- 30 Azt követően, hogy az EWMG-t fizetéseképtelenné nyilvánították, I. Mattsson keresetet indított a Länsförsäkringarral szemben. Arra hivatkozott egyrészt, hogy az EWMG szándékosan vagy gondatlanságból nem teljesítette a biztosítási közvetítésről szóló törvény 5. fejezetének 4. §-a szerinti kötelezettségeit, és ezért köteles részére kártérítést fizetni. Másrészt e magatartás az EWMG által kötött szakmai felelősségbiztosítás által fedezett biztosítási eseménynek minősült.
- 31 A Länsförsäkringar elismerte, hogy a tőkefedezeti életbiztosítás közvetítése mint olyan a biztosítási közvetítésről szóló törvény hatálya alá tartozik. Mindazonáltal többek között előadta, hogy az EWMG által nyújtott tanácsadás nem e tőkefedezeti biztosításra, hanem az ahhoz kapcsolódó, pénzügyi eszközbe történő befektetésre vonatkozott. Következésképpen e tanácsadást nem fedezte az említett szakmai felelősségbiztosítás.
- 32 Azt követően, hogy I. Mattsson az elsőfokú bíróság és a fellebbviteli bíróság előtt pernyertes lett, a Länsförsäkringar a Högsta domstolen (legfelsőbb bíróság) előtt kezdeményezett eljárást, elismerve, hogy az EWMG gondatlanul járt el. Az utóbbi bíróság arra kíván választ kapni, hogy a tőkefedezeti életbiztosítás keretében nyújtott tanácsadás, amely önmagában nem magát a biztosítási szerződés aláírását érinti, hanem tőkebefektetésre vonatkozik, a 2002/92 irányelv hatálya alá tartozik-e, amelyet a biztosítási közvetítésről szóló törvény ültet át a svéd jogba, vagy a 2004/39 irányelv, illetve akár mindkét utóbbi irányelv hatálya alá.
- 33 E körülmények között a Högsta domstolen (legfelsőbb bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1. a) Vonatkozik-e a [2002/92] irányelv olyan tevékenységekre, ahol a biztosítási közvetítőnek nem állt szándékában megkötni a tényleges biztosítási szerződést? Van-e annak jelentősége, hogy az ilyen szándék már a tevékenység megkezdése előtt megvolt, vagy az csak a későbbiekben alakult ki?
- b) Az 1. a) kérdésben felvázolt helyzetben van-e jelentősége annak, hogy a közvetítő valós biztosítási közvetítő tevékenységet is végzett a fiktív tevékenysége mellett?
- c) Továbbá az 1. a) kérdésben felvázolt helyzetben van-e jelentősége annak, hogy az ügyfél számára első ránézésre a tevékenység biztosítási szerződés megkötésének előkészítésével kapcsolatos tevékenységnek tűnhetett? Van-e jelentősége annak, hogy az ügyfél – akár megalapozottan, akár megalapozatlanul – úgy vélte, hogy biztosításközvetítés történik?
2. a) Vonatkozik-e a [2002/92] irányelv a gazdasági vagy egyéb tanácsadásra, amelyet biztosítási közvetítéssel összefüggésben nyújtanak, de amely nem kapcsolódik a biztosítási szerződés tényleges aláírásához vagy fenntartásához? E tekintetben mi vonatkozik különösen a tőkefedezeti életbiztosítás keretében befizetett tőke kapcsán adott tanácsra?

- b) Az olyan tanácsra, mint amelyre a 2. a) kérdés vonatkozik, és amely az abban szereplő fogalom meghatározás szerint a [2004/39] irányelv szerinti befektetési tanácsnak minősül, a [2002/92] irányelvnek a rendelkezései is, vagy csak az előbbi irányelv rendelkezései vonatkoznak? Amennyiben az ilyen tanácsra a [2002/39] irányelv is vonatkozik, van-e valamelyik szabályozásnak elsőbbsége a másikkal szemben?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 34 Első kérdésével, amelynek összes részét együttesen indokolt vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 2002/92 irányelv 2. cikkének 3. pontját úgy kell-e értelmezni, hogy a „biztosítási közvetítés” fogalma alá tartozik a biztosítási szerződések megkötésének előkészítésével kapcsolatos tevékenységek végzése még abban az esetben is, ha az érintett biztosítási közvetítőnek nem állt szándékában tényleges biztosítási szerződés megkötése.
- 35 Ahogyan a 2002/92 irányelv 1. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, ezen irányelv hatálya többek között kiterjed a biztosítási közvetítési tevékenység gyakorlására, amelynek megállapítja a szabályait.
- 36 Ami a „biztosítási közvetítésnek” a 2002/92 irányelv 2. cikkének 3. pontjában szereplő meghatározását illeti, a szóban forgó fogalom „a biztosítási szerződések bemutatásával, ajánlattétellel, vagy más biztosítási szerződések megkötésének előkészítésével kapcsolatos tevékenység(et), vagy az ilyen szerződések megkötés(ét) jelenti), illetve közreműködés(t) az ilyen szerződések kezelésében és teljesítésében, különös tekintettel a követelésekre”.
- 37 Abból, hogy a fenti rendelkezésben felsorolt tevékenységek alternatívákként szerepelnek, az következik, hogy azok mindegyike önmagában biztosítási közvetítési tevékenységnek minősül. Ahogyan abban a kérdést előterjesztő bíróság és az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23. pontjában említett valamennyi, e kérdésről nyilatkozó érdekelt fél egyetért, a biztosítási szerződések megkötését előkészítő tevékenységek végzése a „biztosítási közvetítés” fogalma alá tartozik, függetlenül attól, hogy ilyen szerződés megkötését eredményezi-e.
- 38 Mindazonáltal a Länsförsäkringar azon az állásponton van, hogy ezen előkészítő tevékenységek csak akkor minősülnek a 2002/92 irányelv 2. cikkének 3. pontja értelmében vett biztosítási közvetítő tevékenységnek, ha azok elvégzése során a biztosítási közvetítő szándéka tényleges biztosítási szerződések megkötésére irányul. Úgy véli tehát, hogy a Strobel és társai kontra Länsförsäkringar ügyben nem valósult meg biztosítási közvetítés, mivel a Connecta vezérigazgatója jogtalanul eltulajdonította a Strobel és társai ezen ügyben befizetett összegeket, noha ezen összegeket az említett szerződések megkötésére szánták.
- 39 Annak meghatározása érdekében, hogy az említett rendelkezés értelmében vett, a biztosítási szerződések megkötésének előkészítésével kapcsolatos tevékenységek végzésében álló biztosítási közvetítési tevékenység gyakorlása függ-e a biztosítási közvetítő e szerződések megkötésére irányuló szándékának fennállásától, emlékeztetni kell arra, hogy valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit, hanem szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi (lásd különösen: 2018. január 23-i Piotrowski ítélet, C-367/16, EU:C:2018:27, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 40 Először is a 2002/92 irányelv 2. cikke 3. pontjának szövegét illetően különösen a „tevékenységek”, „bemutatás”, „ajánlattétel”, „teljesítés” és „közreműködés” kifejezésekből következik, hogy a „biztosítási közvetítés” fogalmát e rendelkezésben kizárólag a biztosítási közvetítő által objektíven teljesített cselekményekre hivatkozva határozzák meg. Ezzel szemben az említett rendelkezés egyik kifejezése

sem értelmezhető úgy, mint amely arra utal, hogy annak érdekében, hogy az abban említett tevékenységek biztosítási közvetítésnek minősüljenek, azokhoz az említett biztosítási közvetítő részéről különös szándéknak kell társulnia.

- 41 Ami ezt követően az említett rendelkezés szövegösszefüggését illeti, a 2002/92 irányelv 4. cikkének (4) bekezdése arra kötelezi a tagállamokat, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést az ügyfelek védelmében arra az esetre, ha a biztosítási közvetítő nem képes a díjat a biztosítóintézetnek továbbítani. Eltérő rendelkezés hiányában meg kell állapítani, hogy e rendelkezés az ügyfelek védelmére irányul minden olyan esetben, amikor az említett közvetítő nem képes e továbbítást végrehajtani, annak okától függetlenül. Következésképpen e védelemnek ki kell terjednie arra az esetre is, ha az említett díjat nem lehetséges a biztosítóintézetnek továbbítani, mivel a biztosítási közvetítő társaság egyik alkalmazottja azt a biztosítási szerződés megkötésének előkészítésével kapcsolatos tevékenységek keretében jogszerűen elmulasztotta.
- 42 Végül emlékeztetni kell arra, hogy ezen irányelv célja a (8), (9) és (17) preambulumbekzdéséből következően többek között a fogyasztók védelmének kiterjesztése a biztosítási közvetítés területén. E célból, ahogyan az említett (9) preambulumbekzdésben szerepel, az említett irányelvnek a biztosítási termékeket értékesítő valamennyi személyre és intézményre alkalmazandónak kell lennie. Márpedig először is az, ha valamely tevékenység ugyanezen irányelv hatálya alá való tartozását az e tevékenységet végző biztosítási közvetítő szubjektív szándékától teszik függővé, ellentétes a jogbiztonság elvével, és hátrányos az említett közvetítő ügyfelei számára. Másodsor, ahogyan arra az Európai Bizottság rámutat, az ilyen jogi helyzet azzal a következménnyel jár, hogy a biztosítási közvetítő a saját család magatartására hivatkozhat annak érdekében, hogy mentesüljön azon felelősség alól, amely a 2002/92 irányelv alapján az ügyfelei irányában terheli.
- 43 A fentiekből következik, hogy a biztosítási szerződések megkötésének előkészítésével kapcsolatos tevékenységek végzése objektív fogalom. Az tehát az említett irányelv 2. cikkének 3. pontja értelmében vett biztosítási közvetítési tevékenységnek minősül függetlenül attól, hogy a biztosítási közvetítőnek fennállt-e a szándéka az említett szerződések megkötésére vonatkozóan, vagy sem.
- 44 Ebből következik, hogy azon időpont, amikor a közvetítő biztosítási szerződések megkötésére irányuló szándékának hiánya felmerül, valamint az érintett ügyfeleknek az említett közvetítő azon tevékenységével kapcsolatos szubjektív észlelése, amely biztosítási szerződések megkötésének előkészítésével kapcsolatos, nem releváns abból a szempontból, hogy e tevékenység az említett rendelkezés értelmében vett biztosítási közvetítésnek minősül-e.
- 45 Következésképpen az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2002/92 irányelv 2. cikkének 3. pontját úgy kell értelmezni, hogy a „biztosítási közvetítés” fogalma alá tartozik a biztosítási szerződések megkötésének előkészítésével kapcsolatos tevékenységek végzése még abban az esetben is, ha az érintett biztosítási közvetítőnek nem állt szándékában tényleges biztosítási szerződés megkötése.

A második kérdéstről

- 46 Második kérdésével, amelynek a két részét együttesen indokolt vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a tőkefedezeti életbiztosítási szerződés megkötésére vonatkozó biztosítási közvetítés keretében végzett, tőkebefektetéssel kapcsolatos pénzügyi tanácsadás a 2002/92 irányelv vagy a 2004/39 irányelv hatálya alá tartozik-e, és amennyiben mindkét említett irányelv hatálya alá tartozik, ezen irányelvek egyikének alkalmazása elsőbbséget élvez-e a másikéval szemben.

A 2002/92 irányelv alkalmazásáról

- 47 Ahogyan a jelen ítélet 35. és 36. pontjából kitűnik, ahhoz, hogy valamely tevékenység a 2002/92 irányelv tárgyi hatálya alá tartozzon, meg kell felelnie az említett irányelv 2. cikkének 3. pontjában említett tevékenységek egyikének, amely meghatározza a „biztosítási közvetítés” fogalmát.
- 48 Mivel az említett rendelkezésben felsorolt valamennyi tevékenység biztosítási szerződéssel kapcsolatos, először is meg kell vizsgálni, hogy az olyan tőkefedezeti életbiztosítási szerződés, mint amely az alapügy tárgyát is képezi, az említett rendelkezés értelmében vett „biztosítási szerződésnek” minősül-e.
- 49 E tekintetben emlékeztetni kell először is arra, hogy a 2002/92 irányelv nem tartalmazza a „biztosítási szerződés” fogalmának meghatározását, és nem utal kifejezetten e tekintetben a tagállamok jogára. Ily módon, amint az uniós jog egységes alkalmazásának követelményéből és az egyenlőség elvéből következik, a „biztosítási szerződés” kifejezés hatályát az irányelv összefüggéseire figyelemmel, továbbá az egész Európai Unióban önállóan és egységesen kell értelmezni (lásd analógia útján: 2012. március 1-jei González Alonso ítélet, C-166/11, EU:C:2012:119, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 50 Márpedig a Bíróságnak már volt alkalma különböző összefüggésekben kimondani, hogy a biztosítási ügyletekre az általánosan elfogadott fogalom szerint az jellemző, hogy a biztosító előre fizetendő díj ellenében vállalja, hogy a biztosítási esemény bekövetkezése esetén a szerződéskötéskor rögzített szolgáltatást nyújtja a biztosított részére (1999. február 25-i CPP ítélet, C-349/96, EU:C:1999:93, 17. pont; 2015. március 26-i Litaksa ítélet, C-556/13, EU:C:2015:202, 28. pont). Az ilyen ügyletek jellegükből adódóan azzal járnak, hogy szerződéses kapcsolat jön létre a biztosítási szolgáltatás nyújtója és a biztosított, tehát azon személy között, akinek kockázatait a biztosítás fedezi (2016. március 17-i Aspiro ítélet, C-40/15, EU:C:2016:172, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 51 Ebből következően ahhoz, hogy a 2002/92 irányelv 2. cikkének 3. pontjában említett „biztosítási szerződés” fogalma alá tartozzon, az olyan tőkefedezeti életbiztosításnak, mint amely az alapeljárás tárgyát képezi, ki kell kötnie a biztosítási díj biztosított általi fizetését, valamint azt, hogy a biztosító e díjfizetés ellenében a biztosított halála vagy az említett szerződésben meghatározott más esemény bekövetkezése esetén szolgáltatást nyújt. A jelen esetben a kérdést előterjesztő bíróság által végzendő vizsgálatról függően úgy tűnik, hogy az alapügy tárgyát képező szerződés a fent idézett rendelkezés értelmében vett biztosítási szerződésnek minősül, amit a Länsförsäkringar egyébiránt nem vitat.
- 52 Ily módon másodsorban felmerül a kérdés, hogy az olyan pénzügyi tanácsadás, mint amely az alapeljárás tárgyát is képezi, a 2002/92 irányelv 2. cikkének 3. pontjában felsorolt tevékenységeknek minősülhet-e, amennyiben azt tőkefedezeti életbiztosítási szerződés megkötésére vonatkozó biztosítási közvetítés keretében végzik.
- 53 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy e tevékenységeket tágan határozták meg. Közelebbről, e tevékenységek nem csupán biztosítási szerződések bemutatásából és azokra vonatkozó ajánlattételből állnak, hanem a megkötésük előkészítésével kapcsolatos előkészítő tevékenységekből is, anélkül hogy az említett előkészítő tevékenységek jellegét bármilyen módon is korlátoznák.
- 54 A kérdést előterjesztő bíróság szerint az alapügy tárgyát képező pénzügyi tanácsadás biztosítási közvetítés keretében befektetési kötvénybe történő tőkebefektetésre vonatkozott. Ezenkívül a svéd kormány írásbeli észrevételeiből kitűnik, hogy e tőkét a biztosítási díjnak a szóban forgó termékbe történő befizetése képezte. Következésképpen meg kell állapítani, hogy az említett befektetés a biztosítási szerződés szerves részét képezi, és hogy ezért az ugyanezen befektetéssel kapcsolatos tanácsadás az e biztosítási szerződés megkötésének előkészítésével kapcsolatos tevékenységek körébe tartozik.

- 55 Ezen értelmezés ezenkívül összhangban áll a 2002/92 irányelv által követett céllal, amely – ahogyan a jelen ítélet 42. pontjában szerepel – a fogyasztók védelmének a biztosítási közvetítés területén történő kiterjesztésére irányul. Abból ugyanis az következik, hogy az alapeljárás tárgyát képező tanácsadásra többek között az ezen irányelv 12. cikkének (2) és (3) bekezdésében szereplő követelmények vonatkoznak, amelyek értelmében egyrészt a biztosítási közvetítő, amikor arról tájékoztatja az ügyfelet, hogy tisztességes elemzés alapján ad tanácsot, akkor ahhoz, hogy olyan biztosítási szerződés tekintetében tegyen ajánlatot, amely megfelel ezen ügyfél szükségleteinek, köteles olyan tanácsot adni, amely a piacon elérhető biztosítási szerződések elég nagy számának elemzésén alapul, másrészt pedig bármely meghatározott szerződés megkötése előtt tisztáznia kell legalább az ügyfél szükségleteit és igényeit, valamint az ügyfélnek, egy bizonyos termék tekintetében adott tanács indokait, amely részleteknek a javasolandó biztosítási szerződés bonyolultságától függően kell változniuk.
- 56 A jelen ítélet 54. pontjában említett értelmezést az alapeljárás tényállásának idején nem hatályos 2014/65 irányelv tovább erősíti, amely a 2002/92 irányelvet az új „További fogyasztóvédelmi előírások a biztosítási alapú befektetési termékekkel kapcsolatban” című IIIA. fejezet hozzáadásával módosította. E termékeket ezentúl a 2002/92 irányelv 2. cikke egy új, 13. pontban olyan biztosítási termékeként határozza meg, amelyek lejáratú értékkel vagy visszaváltási értékkel rendelkeznek, és amelyek lejáratú vagy visszaváltási értéke részben vagy egészben, közvetlenül vagy közvetve, ki van téve a piaci ingadozásoknak.
- 57 Márpedig e fogalommeghatározásból következik, hogy valamely biztosítási alapú befektetési termék az alapeljárás tárgyát képező tőkefedezeti életbiztosításhoz hasonlóan olyan befektetési elemet tartalmaz, amelynek az alakulása a pénzügyi piacok változásának függvénye. A 2014/65 irányelv nem módosította a biztosítási közvetítésnek a 2002/92 irányelv 2. cikke 3. pontjának első albekezdésében szereplő fogalommeghatározását, ami azzal jár, hogy az ilyen befektetési elemmel kapcsolatos tanácsadás az említett rendelkezésben meghatározott biztosítási közvetítési tevékenységnek minősül. Ezenkívül az a körülmény, hogy az említett IIIA. fejezet „további” követelményeket tartalmaz a biztosítási alapú befektetési termékek vonatkozásában, azt jelzi, hogy e termékek közvetítése már a 2014/65 irányelvvél történő módosítása előtt is a 2002/92 irányelv hatálya alá tartozott.
- 58 A fenti megfontolásokból következik, hogy a tőkefedezeti életbiztosítási szerződés megkötésére vonatkozó biztosítási közvetítés keretében végzett, tőkebefektetéssel kapcsolatos pénzügyi tanácsadás a 2002/92 irányelv hatálya alá tartozik.

A 2004/39 irányelv alkalmazásáról

- 59 A 2004/39 irányelvet illetően kétségtől meg kell állapítani, hogy az alapeljárás tárgyát képező pénzügyi tanácsadás önmagában is az említett irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 4. pontjában meghatározott „befektetési tanácsadás” fogalma alá tartozhat, amennyiben az érintett befektetés olyan „pénzügyi eszköznek” minősíthető, amelyet ugyanezen bekezdés 17. pontjának megfelelően az említett irányelv I. mellékletének C. szakasza említ.
- 60 Az ilyen pénzügyi tanácsadás tehát főszabály szerint a 2004/39 irányelv tárgyi hatálya alá tartozhat, amennyiben ezen irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 2. pontja és a I. melléklete A. szakaszának 5. pontja alapján befektetési szolgáltatásnak minősül, és az említett bekezdés 1. pontjának megfelelően a biztosítási közvetítő „befektetési vállalkozásnak” minősíthető, mivel e tanácsadást rendes üzleti tevékenységként végzi.
- 61 Mindazonáltal a 2004/39 irányelv 2. cikkének c) pontja kizárja ezen irányelv hatálya alól a befektetési szolgáltatást eseti jelleggel, szakmai tevékenységük keretében nyújtó személyeket, ha az e tevékenységet szabályozó jogszabályok, rendelkezések vagy szakmai etikai kódex nem zárják ki az ilyen szolgáltatás nyújtását.

- 62 Márpedig meg kell állapítani, hogy valamely biztosítási közvetítő szakmai tevékenysége a 2002/92 irányelv 2. cikke 5. pontjának megfelelően a biztosítási közvetítésben áll. Amennyiben az ilyen közvetítő a rendelkezésre álló biztosítási termékek között olyan terméket kínál, mint az alapeljárás tárgyát képező tőkefedezeti életbiztosítás, úgy kell tekinteni, hogy az e termék által érintett tőkebefektetéssel kapcsolatos tanácsadást eseti jelleggel nyújtják, mivel azt tőkefedezeti életbiztosítási szerződés megkötésére vonatkozó biztosítási közvetítés keretében végzik, amely tevékenység az uniós jogszabályi rendelkezések, azaz a 2002/92 irányelv rendelkezéseinek hatálya alá tartozik.
- 63 A svéd kormány által az írásbeli észrevételeiben említett azon körülmény tehát, miszerint valamely biztosítási közvetítő ilyen tanácsadást rendszeresen vagy gyakran végez, irreleváns, amennyiben azt minden esetben biztosítási szerződés megkötésére irányuló közvetítés keretében nyújtja.
- 64 A 2004/39 irányelv 2. cikkének c) pontjában szereplő kizárás egyébiránt összhangban van az említett irányelv általános rendszerével, amennyiben bizonyos feltételek mellett ki vannak zárva annak hatálya vagy az abban foglalt kötelezettségek hatálya alól azok a befektetési szolgáltatások vagy tevékenységek, amelyeket valamely más szabályozott tevékenység keretében nyújtanak. Ily módon, az említett irányelv 2. cikkének j) pontja úgy rendelkezik, hogy ki vannak zárva ezen irányelv hatálya alól azok a személyek, akik valamely más, az ezen irányelvben nem szabályozott szakmai tevékenység során nyújtanak befektetési tanácsokat, feltéve, hogy kifejezetten az ilyen tanácsadásért nem részesülnek díjazásban.
- 65 Hasonlóképpen, a 2004/39 irányelv 19. cikkének (9) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a befektetési szolgáltatást olyan pénzügyi termék részeként kínálják, amelyre már uniós jogszabályok vagy bizonyos közös európai előírások rendelkezései vonatkoznak, az ilyen szolgáltatásra ezeken túlmenően nem vonatkoznak a e 19. cikkben megállapított kötelezettségek, még ha e kötelezettségek nem is azonosak az említett rendelkezésekben vagy szabályokban foglaltakkal (lásd ebben az értelemben: 2013. május 30-i Genil 48 és Comercial Hosteler de Grandes Vinos ítélet, C-604/11, EU:C:2013:344, 45. és 46. pont).
- 66 Ellentétben azzal, amire a Länsförsäkringar és a svéd kormány írásbeli észrevételeiben hivatkozik, az az állítás, amely szerint a 2004/39 irányelv rendelkezései a befektetési szolgáltatások vonatkozásában a 2002/92 irányelvben foglaltnál szélesebb körű védelmi szabályokat tartalmaznak, amennyiben helytálló, önmagában nem járhat azzal a hatással, hogy az olyan tanácsadás, mint amelyről az alapügyben szó van, a 2004/39 irányelv hatálya alá kerül, amely irányelv 2. cikkének c) pontja kizárja e tanácsadást, amennyiben azt tőkefedezeti életbiztosítási szerződés megkötésére vonatkozó biztosítási közvetítés keretében végzik.
- 67 E tekintetben a 2014/65 irányelv, amely hatályon kívül helyezi és átdolgozza a 2004/39 irányelvet, ahogyan a (87) preambulumbekkezdéséből következik, a biztosítási alapú befektetési termékekkel kapcsolatban a befektetők védelmét erősítő új követelményeket illesztett be a 2002/92 irányelvbe azzal a céllal, hogy a biztosítási közvetítők és biztosítók tevékenységeit szabályozó uniós jogszabályokban a különféle pénzügyi termékek forgalmazására vonatkozó következetes szabályozási megközelítést biztosítsanak.
- 68 Egyébiránt e preambulumbekkezdés megerősíti azon értelmezést, amely szerint az alapügy tárgyát képező tanácsok nem tartoznak a 2004/39 irányelv hatálya alá, mivel az említett preambulumbekkezdés kimondja, hogy a 2014/65 irányelv befektetővédelemre vonatkozó követelményei a biztosítási alapú befektetési termékekre azonos módon alkalmazandók, ami feltételezi, hogy e termékekre nem vonatkoznak a 2004/39 irányelvben előírt védelmi szabályok.
- 69 A fentiekből az következik, hogy a tőkefedezeti életbiztosítási szerződés megkötésére vonatkozó biztosítási közvetítés keretében végzett, tőkebefektetéssel kapcsolatos pénzügyi tanácsadás nem tartozik a 2004/39 irányelv hatálya alá.

70 Következésképpen a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a tőkefedezeti életbiztosítási szerződés megkötésére vonatkozó biztosítási közvetítés keretében végzett, tőkebefektetéssel kapcsolatos pénzügyi tanácsadás a 2002/92 irányelv, nem pedig a 2004/39 irányelv hatálya alá tartozik.

A költségekről

71 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A biztosítási közvetítésről szóló, 2002. december 9-i 2002/92/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének 3. pontját úgy kell értelmezni, hogy a „biztosítási közvetítés” fogalma alá tartozik a biztosítási szerződések megkötésének előkészítésével kapcsolatos tevékenységek végzése még abban az esetben is, ha az érintett biztosítási közvetítőnek nem állt szándékában tényleges biztosítási szerződés megkötése.**
- 2) **A tőkefedezeti életbiztosítási szerződés megkötésére vonatkozó biztosítási közvetítés keretében végzett, tőkebefektetéssel kapcsolatos pénzügyi tanácsadás a 2002/92 irányelv, nem pedig a pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatálya alá tartozik.**

Aláírások